

CERTIFICATIESCHEMA

voor het
TCVT Certificaat van Vakbekwaamheid

Hijsbegeleider

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting TCVT.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

INHOUD

1.	INLEIDING	3
1.1.	Algemeen	3
1.2.	Aanslaan van lasten	3
1.3.	Positie hijsbegeleider	3
1.4.	Inwerkingtreding	4
1.5.	Norminterpretaties	4
2.	DEFINITIES	5
3.	WERKVELDSPECIFIEKE KENMERKEN	6
3.1.	Active partijen	6
3.2.	Risicoanalyse en afbreukrisico	6
4.	CERTIFICATIEREGELEMENT	7
4.1.	Doelstelling	7
4.2.	Certificatieprocedure	7
4.3.	Certificatiebeslissing	7
4.4.	Geldigheidsduur van het certificaat	7
4.5.	Geldigheidscondities	7
4.6.	Klachtenregeling	7
4.7.	Bezwaarprocedure	7
4.8.	Register	7
5.	EXAMENREGLEMENT	8
5.1.	Doelstelling	8
5.2.	De exameninstelling	8
5.3.	Eisen te stellen aan het examenpersoneel	8
5.4.	Eisen te stellen aan het examen	8
5.5.	Beheer itembank	8
6.	TOEZICHT	9
6.1.	Medewerking aan toezicht	9
6.2.	Maatregelen	9
7.	ONDERWERP VAN CERTIFICATIE	10
8.	ENTREECRITERIA	10
9.	EIND-EN TOETSTERMEN	11
9.1.	Eindtermen theorie	11
9.2.	Eindtermen praktijk	11
9.3.	Toetstermen theorie	11
9.4.	Toetstermen praktijk	14
9.5.	Cesuur	16
10.	CERTIFICAAT	17
11.	WENKEN VOOR DE GEBRUIKER	18

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

De Stichting Toezicht Certificatie Verticaal Transport (TCVT) beheert alle certificatieschema's in het kader van Verticaal Transport. Binnen TCVT wordt gewerkt aan certificatieschema's waarmee tot uitdrukking kan worden gebracht dat de vakbekwaamheid van de personen en de goede staat van het materieel voldoet aan de minimale veiligheidseisen.

Certificatie vormt een belangrijk hulpmiddel voor een effectiever veiligheidsbeleid binnen Verticaal Transport in zowel de publieke als de private sector. De volgende typen kunnen worden onderscheiden:

- A. wettelijke verplicht waarin men toetst aan wettelijke normen, bijvoorbeeld bij risicovolle beroepsactiviteiten. Het TCVT Certificaat is **het** bewijs dat wordt voldaan aan de wettelijke normen;
- B. vrijwillig, waarbij betrokken partijen afspraken maken over de invulling van algemeen gestelde wettelijke voorschriften; Het TCVT Certificaat is **een** bewijs dat wordt voldaan aan de algemeen gestelde wettelijke voorschriften;

Meer informatie is te vinden op www.tcv.nl en www.tcvt-ra.nl

1.2 Aanslaan van lasten

Veel ongevallen in het verticaal transport zijn te wijten aan de instabiliteit van de last (last valt, aanhaken, lossen en positioneren van de last, begeleiden en zwenken van de last).

Het vakbekwaamheidsprofiel van de hijsbegeleider is door Werkkamer 4 van TCVT uitgewerkt in eindtermen voor zowel het theoriegedeelte als voor het praktijkgedeelte.

Vervolgens zijn hiervan de toetstermen afgeleid. Daarna zijn per toetsterm theorievragen en praktijkopdrachten opgesteld. De eind- en toetstermen en overige specifieke voorwaarden waaraan de examens dienen te voldoen, zijn in het schema vermeld.

Voor de algemene voorwaarden die aan de examinering worden gesteld, wordt verwezen naar het vigerende TCVT examenprotocol VT-410 (zie www.tcvt.nl).

1.3 Positie hijsbegeleider

De hijsbegeleider assisteert bij hijswerkzaamheden met een hijskraan en zorgt voor de coördinatie hiervan. De vakbekwaamheid van de hijsbegeleider betreft onder dit certificatieschema het aanslaan en afpikken van lasten, het begeleiden van lasten, het geven van signalen en aanwijzingen aan de machinist van de hijskraan, het afschermen van het werkgebied en het coördineren van de hijswerkzaamheden.

De hijsbegeleider coördineert het aanslaan volgens een vooraf vastgesteld plan. De wijze van aanslaan moet op voorhand bekend zijn, de daartoe geschikte hijsgereedschappen worden op voorhand geselecteerd. De hijsbegeleider stemt voor aanvang van de hijswerkzaamheden over de wijze van aanslaan en de te gebruiken hijsgereedschappen per te hijsen last met de machinist van de hijskraan en/of andere direct betrokkenen.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

De hijsbegeleider:

- coördineert de hijswerkzaamheden incl. de geschiktheid van het hijsgereedschap op basis van vorm, gewicht en materiaal van de te hijsen last;
- controleert het hijsgereedschap voor gebruik op goede staat;
- zorgt ervoor dat het aanslaan van lasten geschiedt conform gebruiksaanwijzing van de fabrikant van het hijsgereedschap alsmede conform hijsinstructie van de fabrikant van te hijsen lasten, met inachtneming van de veiligheidsvoorzieningen van het hijsgereedschap (bijv. uitvalbeveiliging);
- kan de machinist hijsinstructie geven.

1.4 Inwerkingtreding

Dit certificatieschema is door de TCVT Werkkamer 4 Vakbekwaamheid Verticaal Transport opgesteld, door het CCvD-VT goedgekeurd en vastgesteld en door het bestuur van Stichting TCVT bekrachtigd. Dit schema treedt met ingang van 1 januari 2023 in werking en vervang daarmee versie 15-001(5).

1.5 Norminterpretatie

Het CCvD zorgt voor eenduidige norminterpretatie van dit certificatieschema. Toch kan het voorkomen dat er in de operationele fase verschillende interpretaties bestaan van één of meerdere in certificatieschema's gehanteerde begrippen. Mocht het gebeuren dat certificaathouders of andere belanghebbenden uiteenlopende definities hanteren en hierover meningsverschillen bestaan, dan moeten afwijkende interpretaties worden voorgelegd aan het CCvD.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

2. DEFINITIES

Bouwplaats	: Een bouwplaats is een werkplek in de bouw, infra of spoor in de meest brede zin van het woord (Arbobesluit artikel 4 1.1 lid 2a)
Centraal College van Deskundigen (CCvD)	: Het college dat belanghebbende partijen in het verticaal transport de mogelijkheid biedt tot deelname bij het opstellen en onderhouden van werkveldspecifieke documenten. In casu het CCvD-TCVT.
Certificaat	: Een verklaring van TCVT, gebaseerd op de ISO 17024: 2012 waaruit blijkt dat een persoon voldoet aan de in dit certificatieschema gestelde eisen.
Certificaathouder	: Persoon die in het bezit is van een geldig certificaat.
Certificatieproces	: Alle activiteiten via welke TCVT beoordeelt en besluit of een persoon voldoet en blijft voldoen aan de normen, zoals opgenomen in dit certificatieschema.
Cesuur	: De grens tussen de hoogste toetsscore waaraan een onvoldoende en de laagste toetsscore waaraan een voldoende wordt toegekend.
Eindtermen	: Een omschrijving van het geheel aan kennis, vaardigheden en houdingen van een specifiek vakbekwaamheidsgebied ten behoeve van het toetsen van examenkandidaten.
Entreecriteria	: Criteria, zoals vooropleiding en werkervaring, waaraan de kandidaat moet voldoen om toegelaten te worden tot het certificatieproces.
Examen	: Het geheel van toetsopgaven (toetsvragen en/of toetsopdrachten), bedoeld om de individuele kandidaat te kunnen beoordelen in de mate waarin hij of zij aan de eindtermen conform de normen voldoet.
Examencommissie	: Commissie binnen de structuur van TCVT onder wiens verantwoordelijkheid de examens worden opgesteld.
Exameninstelling (EXI)	: Instelling die, op basis van een overeenkomst met TCVT, de examens uitvoert conform de eisen van dit certificatieschema.
Examenprotocol	: Bepalingen voor de uitvoering van examens in de relatie tussen de BHST en de exameninstelling (VT-410).
Examenreglement	: Bepalingen voor de uitvoering van examens in de relatie tussen de kandidaat en de exameninstelling (VT-409).
Examinatoreninstructie	: Bepalingen voor de uitvoering van examens in de relatie tussen de examinator en de exameninstelling.
Hijskraan	Torenkraan, mobiele kraan of funderingsmachine conform art 7.6 Arboregeling. .
KO	: Knock-out: onjuist handelen op een examenonderdeel dat direct tot gevolg heeft dat de kandidaat voor het betreffende examenonderdeel zakt.
NL-A	: Nederlandse Arbeidsinspectie
TSJ	: TCVT Schema Journaal: annotatie op een TCVT schema.
Vakbekwaamheidseisen	: De eisen die, binnen een bepaald werkveld of een bepaalde beroepsgroep, gesteld worden aan personen met betrekking tot hun kennis, vaardigheden en houdingen inzake specifieke handelingen of taken.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

3. WERKVELDSPECIFIEKE KENMERKEN

Hijsen is een risicovolle beroepsactiviteit. Om het maatschappelijke belang (veiligheid en gezondheid van en rondom de arbeid) te waarborgen, is door de bedrijfstak gekozen voor een certificatieregeling voor de borging van de vakbekwaamheid van de hijsbegeleider (W4-08).

3.1 Actieve partijen

Binnen het kader van dit werkveldspecifieke certificatieschema zijn actief:

- de stichting TCVT, hierna TCVT;
- CCvD TCVT, hierna CCvD;
- Werkkamer 4 TCVT vakbekwaamheid;

3.2 Risicoanalyse en afbreukrisico

Veel ongevallen in het verticaal transport zijn te wijten aan de instabiliteit van de last. De last valt, problemen met het aanhaken, lossen en positioneren van de last of met het ongewenst zwenken van de last.

Dit heeft ertoe geleid dat voor de hijsbegeleider, in nauw overleg met het bedrijfsleven verticaal transport, een vakbekwaamheidsprofiel is ontwikkeld. Dit profiel betreft de hijsbegeleider, die zal worden ingezet bij (alle) hijswerkzaamheden die worden uitgevoerd door de inzet van hijskranen.

De arbeidsomstandigheden voor de werknemer die regelmatig lasten aanslaat, begeleidt én machinisten assisteert, is als volgt te onderscheiden:

1. mogelijke onveilige situaties, waarin niet kan worden volstaan met een werkinstructie maar waar een specifieke opleiding naar aanleiding van een taak/risico analyse verplicht is;
2. situaties, waarin kan worden volstaan met een standaard procedure en taak/risico analyse voor werkzaamheden in de bedrijfstak, zoals vastgelegd in de Arbocatalogus (Verticaal transport en Bouw) .

Dit certificatieschema is bedoeld voor de werknemer, die verkeert in omstandigheden zoals beschreven onder 1.

Meer in het bijzonder kan hierbij worden gedacht aan:

- voorbereidende en coördinerende werkzaamheden in relatie tot de te verrichten hijswerkzaamheden;
- afzettingen plaatsen;
- keuze van het hijsgereedschap;
- last aanslaan en begeleiden;
- geven van aanwijzingen m.b.t. de hijswerkzaamheden;
- afslaan van de last.

Personen in het bezit van een geldige TCVT RA registratie machinist (resp. MK/FMG/FMK/ALK/GVM/VRK/TK) zijn automatisch gekwalificeerd als hijsbegeleider (HBG W4-08).

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

4. CERTIFICATIETEGLEMENT

4.1 Doelstelling

Dit reglement omschrijft de procedures die relevant zijn voor het juist toepassen van dit specifieke schema. Hierbij moet gedacht worden aan procedures van aanvraag, de examinering, de wijze waarop de uitslag bekend gemaakt wordt en condities met betrekking tot de certificatie, de afgifte van certificaten / verklaringen en klachtenafhandeling.

4.2 Certificatieprocedure

De kandidaat hijsbegeleider moet bij een EXI een aanvraag indienen voor het persoonscertificaat hijsbegeleider. Vervolgens verstrekt de EXI alle relevante informatie over de gang van zaken bij het gehele certificatieproces.

4.3 Certificatiebeslissing

De certificatiebeslissing wordt genomen door een functionaris van TCVT die niet betrokken is geweest bij de beoordeling van de kandidaten en daartoe is gekwalificeerd en aangewezen.

4.4 Geldigheidsduur van het certificaat.

De maximale geldigheidsduur van een persoonscertificaat is 5 jaar. Eerdere intrekking is mogelijk indien de certificaathouder tussentijds niet voldaan heeft aan de eisen t.a.v. de beheersing van de onder 9. genoemde eindtermen (zie voor de voorwaarden 4.5).

4.5 Geldigheidscondities

Met betrekking tot de geldigheid van het certificaat worden condities gesteld. Indien niet voldaan wordt aan deze condities kan dit consequenties hebben voor het certificaat. Deze condities zijn:

- de certificaathouder mag geen handelingen verrichten in strijd met de Arbo-voorschriften;
- de certificaathouder moet zorgen dat geen misbruik wordt gemaakt van het persoonscertificaat.

4.6 Klachtenregeling

TCVT heeft een procedure voor het indienen en behandelen van klachten over haar functioneren (www.tcv.nl).

4.7 Bezwaarprocedure

TCVT heeft een openbaar toegankelijke bezwaarprocedure.

4.8 Register

TCVT registreert de gegevens van de certificaathouder in het TCVT Personenregister. Dit register is via internet toegankelijk gemaakt. TCVT is verantwoordelijk voor het beheer van het register.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

5. EXAMENREGLEMENT

Dit reglement bevat bepalingen voor de voorbereiding, uitvoering en beoordeling van examens ten behoeve van het TCVT persoonscertificaat hijsbegeleider.

5.1 Doelstelling

De examinering geschiedt onder verantwoordelijkheid van TCVT en bestaat uit een theorie- en een praktijkexamen.

5.2 De exameninstelling

De exameninstelling (EXI) moet het examenreglement (VT-409) hanteren. Hierin zijn de volgende zaken opgenomen:

1. ingangsdatum van het certificaat;
2. entree-eisen voor deelname aan het examen;
3. de aanvraagprocedure bij TCVT;
4. bevestiging van deelname en oproep;
5. identificatie van de deelnemers;
6. toelating en afwezigheid;
7. examenduur en wijze van examinering;
8. gedragsregels voor kandidaten;
9. regeling aangepast examen;
10. normen voor slagen en afwijzen;
11. bekendmaking van de uitslag aan de kandidaat;
12. bewaartermijn van de examendocumenten zoals uitwerkingen en beoordelingsformulieren;
13. inzagerecht;
14. geldigheidsduur van het examenresultaat.

5.3 Eisen te stellen aan het examenpersoneel

Examenpersoneel moet voldoen aan de eisen zoals opgenomen in het vigerende TCVT examenprotocol VT-410.

5.4 Eisen te stellen aan het examen

5.4.1 Beslotenheid van examens

Medewerkers van de exameninstelling zorgen voor de absolute geheimhouding van de examenopgaven, voor zover deze opgaven geen onderdeel uitmaken van een publieke norm. Medewerkers van de exameninstelling hebben hiertoe een verklaring van geheimhouding ondertekend.

5.4.2 Algemene regels bij de uitvoering van examens

Het praktijkexamen wordt in de Nederlandse taal afgenomen. Indien de kandidaat het Nederlands onvoldoende beheerst, kan een alternatief examen in de Duitse, Engelse of Franse taal worden afgenomen. Het certificaat wordt afgegeven conform de taal van het examen. De kandidaat moet tijdens het praktijkexamen voldoende kunnen communiceren.

Voor de overige eisen aan het examen (locatie, middelen, etc) wordt verwezen naar het TCVT examenprotocol VT-410.

5.5 Beheer itembank

Het beheer van de itembank geschiedt onder strikte geheimhouding door het bureau TCVT onder regie van de Examencommissie TCVT.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

6. TOEZICHT

Het doel van het toezicht is om de vakbekwaamheid van gecertificeerd personeel te borgen. De exameninstelling is verplicht te beoordelen of de certificaathouder vooraf voldoet aan de gestelde eisen. Afhankelijk van het onderwerp van certificatie, de periode van certificatie en de risicoanalyse wordt het toezicht ingevuld.

6.1 Medewerking aan toezicht

De certificaathouder is verplicht mee te werken aan toezicht door TCVT en de NL-A. In de overeenkomst tussen TCVT en de certificaathouder worden de hiertoe benodigde bepalingen opgenomen.

6.2 Maatregelen

TCVT verwijderd de persoon uit het TCVT register indien de gecertificeerde met zijn of haar werkzaamheden, voor zover die door de certificatie worden gereguleerd, of door de wijze waarop hij of zij de werkzaamheden verricht ernstig gevaar veroorzaakt of kan veroorzaken voor personen.

TCVT kan de persoon uit het TCVT register tijdelijk verwijderen, indien de gecertificeerde met zijn of haar werkzaamheden, voor zover die door de registratie worden gereguleerd, of door de wijze waarop hij of zij de werkzaamheden verricht gevaar veroorzaakt of kan veroorzaken voor personen.

Indien TCVT ten behoeve van haar besluitvorming over het al dan niet verwijderen van een persoon nadere informatie nodig heeft, kan zij de certificatie van deze persoon lopende het onderzoek voor een periode van maximaal drie maanden schorsen.

Criteria

TCVT moet in ieder geval een onderzoek in stellen, na indiening van een klacht inzake de werkwijze van de certificaathouder:

- vanuit de NL-A;
- vanuit de markt, ingediend bij TCVT en/of de EXI.

Criteria op basis waarvan TCVT maatregelen moet treffen zijn de volgende.

1. Schorsen van het certificaat vindt plaats indien sprake is van een door TCVT gegrond verklaarde klacht. Het betreft hier een klacht over het handelen van de hijsbegeleider anders dan over onveilig handelen van de machinist waardoor de hijsbegeleider en/of derden direct in gevaar zijn gebracht.
2. Intrekken van het certificaat vindt plaats indien sprake is van een door TCVT gegrond verklaarde klacht over het handelen van de hijsbegeleider.

Gedurende de schorsing kan de certificaathouder de werkzaamheden, voor zover bedoeld in het onderhavige schema, niet uitvoeren.

Intrekking kan:

1. na een uitspraak hieromtrent door de rechter, en/of
2. na een advies van TCVT op een gegrond verklaarde klacht inzake het (niet)handelen van de certificaathouder m.b.t. zijn werkzaamheden, voor zover die door de certificatie worden gereguleerd, of door de wijze waarop hij de werkzaamheden verricht, ernstig gevaar veroorzaakt of kan veroorzaken voor personen en/of
3. na een besluit van de Minister.

Intrekken vindt plaats:

indien sprake is van een door TCVT gegrond verklaarde klacht inzake de onder 1 t/m 3 genoemde punten hierboven:

- Intrekken voor 14 dagen: 1^e klacht inzake punt 2
- Intrekken voor 28 dagen: 1^e klacht inzake punt 1 of 3 en/of 2^e opvolgende klacht inzake punt 2
- Intrekken voor 3 maanden: 2^e opvolgende klacht inzake punt 1 of 3
- Intrekken voor 6 maanden: 2^e klacht inzake punt 1 of 3 en/of het onrechtmatig (laten) invullen van het register.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

Deel II: normen

Deel 2 van dit certificatieschema bevat de normen die gelden voor een certificaat voor vakbekwaamheid in een werkveld. Beschreven wordt achtereenvolgens:

- het onderwerp van certificatie,
- entreecriteria die gesteld worden om toegelaten te worden tot het certificerings-proces,
- de eindtermen die gelden ten behoeve van het certificaat,
- de wijze waarop het voldoen aan de eindtermen wordt beoordeeld en gerapporteerd,
- de beoordeling die plaatsvindt bij hercertificatie,
- te stellen eisen aan het certificaat,
- geldigheidscondities.

7. ONDERWERP VAN CERTIFICATIE

Dit certificatieschema is door het CCvD TCVT opgesteld. Het betreft certificatie van hijsbegeleider in het verticaal transport. De te certificeren vakbekwaamheid betreft (coördineren van) het veilig aanslaan en begeleiden van lasten in het verticaal transport.

Het betreft hier onder meer:

- aanslaan van lasten
- begeleiden van lasten
- positioneren van lasten
- afslaan van lasten
- communiceren met de machinist
- afzettingen plaatsen
- keuze hijsgereedschap
- coördinatie van de hijswerkzaamheden

8. ENTREECRITERIA

Er gelden geen entreecriteria voor de examinering en/of certificering hijsbegeleider.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

9. EIND- EN TOETSTERMEN

9.1 Eindtermen theorie

Hieronder volgt de verdeling van de eindtermen van het theorie-examen hijsbegeleider over de 50 vragen waaruit het examen bestaat

EINDTERMEN THEORIE		Aantal vragen
1.	De kandidaat kan verschillende soorten hijskranen benoemen en de kenmerken en toepassingen hiervan beschrijven.	4
2.	De kandidaat kan hijsgereedschappen herkennen en de functie, de manier van gebruik en de afkeurcriteria hiervan omschrijven..	6
3.	De kandidaat kan beschrijven welke voorbereidingen op de werkplek getroffen moeten worden voorafgaand aan het werken met hijskranen.	10
4.	De kandidaat kan verschillende soorten hijsmiddelen en hijsgereedschappen benoemen en de kenmerken en toepassingen hiervan beschrijven.	20
5.	De kandidaat kan de veiligheidsvoorschriften die gelden voor het werken met de hijskraan en last benoemen.	4
6.	De kandidaat kan uiteenzetten hoe de communicatie tussen hem en de machinist of leidinggevende dient te verlopen.	4

9.2 Eindtermen praktijk

Hieronder volgen de eindtermen van het praktijkexamen hijsbegeleider en de examenonderdelen.

EINDTERMEN PRAKTIJK	
1.	De kandidaat kan inzicht tonen en voorbereidingen op de werkplek treffen voorafgaand aan het werken met een hijskraan.
2.	De kandidaat kan lasten aanslaan (met een hijskraan).
3.	De kandidaat kan communiceren met de machinist.
4.	De kandidaat kan veilig werken.

Het praktijkexamen betreft de volgende onderdelen:

1. kennismaken en doornemen opdracht
2. aanvangscontrole van de hijsgereedschappen
3. afzetten werkplek
4. hijsopdracht 1 (KO opdracht)
5. hijsopdracht 2 (KO opdracht)
6. hijsopdracht 3 (KO opdracht)
7. communicatie en administratie
8. werkplek achterlaten
9. veiligheid overall (KO-opdracht)

9.3 Toetstermen theorie

1. De kandidaat kan verschillende soorten hijskranen, benoemen en de kenmerken en toepassingen hiervan beschrijven.
1.1 De kandidaat kan de verschillende soorten hijskranen herkennen.
1.2 De kandidaat kan van de verschillende soorten hijskranen de kenmerken en functie beschrijven.
1.3 De kandidaat kan de basisbegrippen behorende bij de beroepsuitoefening uitleggen.
1.4 De kandidaat kan hijstabellen lezen.
1.5 De kandidaat kent het begrip stabiliteit.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

2. De kandidaat kan hijsgereedschappen herkennen en de functie, de manier van gebruik en de afkeurcriteria hiervan omschrijven.	
2.1	De kandidaat kan, eventueel aan de hand van een afbeelding, herkennen en formuleren wat de functie is van hijsgereedschappen en uitleggen of en hoe deze conform voorschrift gebruikt moet worden.
2.2	De kandidaat kan relevante(keurings)documenten voor hijsmiddelen lezen en interpreteren.
2.3	De kandidaat kan de afkeurnormen en de opslag- en onderhoudsregel benoemen van hijs- en hefgereedschappen zoals benoemd in TCVT W1-01.
3. De kandidaat kan beschrijven welke voorbereidingen op de werkplek getroffen moeten worden voorafgaand aan het werken met hijskranen.	
3.1	De kandidaat kan de gegevens van een eenvoudig hijsplan opnoemen, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • waar het werktuig moet worden opgesteld • hoe het werktuig moet worden gestempeld • de lengte van de giek waarmee moet worden gewerkt • of een hulpgiek nodig is • welk hijsgereedschap nodig is • waar de last moet worden opgepakt en neergezet. • vlucht en massa van de last • aanvullende voorwaarden • opbouwrichting • afzettingen.
3.2	De kandidaat kan een plan van aanpak lezen en interpreteren m.b.t.: <ul style="list-style-type: none"> • de werkvolgorde • een gunstige opstelling
3.3	De kandidaat kan bij de werkvoorbereiding informatie over de werkzaamheden interpreteren m.b.t.: <ul style="list-style-type: none"> • het doel van de opdracht • de plaats waar last moet worden opgepakt • de plaats waar de last moet worden geplaatst • de plaats waar de hijsbegeleider het beste kan gaan staan, rekening houdend met zicht op de werkzaamheden en veiligheid.
3.4	De kandidaat kan bij de werkvoorbereiding informatie over omgevingsfactoren en lokale omstandigheden uiteenzetten en interpreteren, te weten; <ul style="list-style-type: none"> • talud • hoogspanningsleidingen • bomen • putten en ondergrondse leidingen • spoorlijnen • kabels • wegwerkzaamheden in de buurt • verkeersdrukke bij bergingswerkzaamheden.
3.5	De kandidaat kan bij de werkvoorbereiding informatie over de hijslast vergaren en interpreteren betreffende; <ul style="list-style-type: none"> • het gewicht, de sterkte en de afmetingen van de hijslast • de aard van de hijslast (losse delen, hijsogen, personen).
3.6	De kandidaat kan, gegeven de dichtheid (volumieke massa) de massa van een last bepalen aan de hand van de berekening met de formule: inhoud x s.m.
3.7	De kandidaat kan de Risico Inventarisatie & Evaluatie c.q. TRA lezen en interpreteren.
3.8	De kandidaat kan, gegeven een situatie, de risicofactoren en maatregelen benoemen ten aanzien van de vorm, constructie, samenstelling en bijzondere eigenschappen van lasten.
3.9	De kandidaat kan aandachtspunten noemen ten aanzien van: <ul style="list-style-type: none"> • het assisteren van de machinist bij de montage, demontage en transport van de hulpgiek • Het laden of lossen van materialen
3.10	De kandidaat kan de aandachtspunten noemen ten aanzien van het afschermen van het werkgebied.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

4. De kandidaat kan verschillende soorten hijsmiddelen en hijsgereedschappen benoemen en de kenmerken en toepassingen hiervan beschrijven.					
4.1 De kandidaat kan de eigenschappen, gebruikstoepassingen en de werklust noemen en omschrijven van de verschillende (speciale) soorten hijsgereedschappen uit TCVT W1-01.					
4.2 De kandidaat kan uitleggen hoe men veilig kan werken met loopkatten, balkklemmen, (hand)takels en hijsbalken.					
4.3 De kandidaat kan uitleggen hoe met het juiste hijsgereedschap een elektromotor wordt aangeslagen en op een fundatie wordt geplaatst.					
4.4 De kandidaat kan uitleggen hoe een constructiedeel moet worden verplaatst.					
4.5 De kandidaat kan uitleggen hoe een schap steiger materiaal moet worden verplaatst.					
5. De kandidaat kan de veiligheidsvoorschriften die gelden voor het werken met de hijskraan en last benoemen.					
5.1 De kandidaat kan aandachtspunten benoemen met betrekking tot; <ul style="list-style-type: none"> • het plaatsen van een grote en/of zware last • het plaatsen van een last buiten het gezichtsveld van de machinist • het zeer nauwkeurig plaatsen van een last • een last met twee hijskranen hijsen • het hijsen van personen in een werkbak • een werkgebied waar meerdere hijskranen aanwezig zijn. 					
5.2 De kandidaat kan de veiligheidsvoorschriften noemen die gelden als er gewerkt wordt in de omgeving van een hijskraan: <ul style="list-style-type: none"> • zich niet onder de last begeven • zichzelf of anderen niet onnodig binnen het draaibereik van het hijskraan begeven • zich goed zichtbaar opstellen voor de machinist • zich niet tussen de last en een obstakel begeven • zich niet zonder toestemming van de machinist op het hijskraan begeven • niet voor de last uit lopen • zich goed op de werkplek oriënteren • stuurlijn niet om lichaamsdelen slaan of over de grond laten slepen • de voorgeschreven PBM op de juiste wijze gebruiken • de last niet over personen of bouwketen, verblijven of voertuigen waarin zich personen bevinden, laten zwenken • nooit iemand mee laten reizen met de last of aan de haak zonder geschikte werkbak • niet meer dan één last tegelijk hijsen • bij een windgevoelige last een stuurlijn gebruiken • voor het verplaatsen van de last losse delen op de last verwijderen 					
5.3 De kandidaat kan de aanduidingen op de gevaarsetiketten interpreteren van: <ul style="list-style-type: none"> • giftige stoffen • bijtende stoffen • explosieve stoffen • brandbare stoffen • milieubelastende stoffen • radio-actieve stoffen 					
6. De kandidaat kan uiteenzetten hoe de communicatie tussen hem en de machinist of leidinggevende dient te verlopen.					
6.1 De kandidaat kan voorwaarden voor een goede communicatie tussen betrokkenen uitleggen, te weten; <ul style="list-style-type: none"> • overleggen • samenwerken. 					
6.2 De kandidaat kan de hand- en armsignalen (ex NEN 2025) onderscheiden en de beperkingen hiervan noemen.					
6.3 De kandidaat kan de werking en beperkingen van het communiceren met gebruik van een portofoon benoemen.					
6.4 De kandidaat kan de uitgangspunten voor het werken met stuurlijn om de last te begeleiden, benoemen.					
6.5 De kandidaat kan de werkbrief en het schadeformulier invullen en interpreteren.					
Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

9.4 Toetstermen praktijk

1. De kandidaat kan inzicht tonen en voorbereidingen treffen op de werkplek voorafgaand aan het werken met een hijskraan.	
1.1	De kandidaat kan de gegevens van een hijsplan interpreteren gelet op: <ul style="list-style-type: none"> • plaats en afmetingen van hijslocatie en obstakels; • afmetingen, vorm, massa en zwaartepunt van de last; • soort, afmetingen, vorm en massa van het hijsgereedschap, incl hijsogen; • vlucht en hijshoogte.
1.2	De kandidaat kan het werkkerrein doelmatig afzetten.
1.3	De kandidaat kan risico's herkennen.
1.4	De kandidaat kan overleggen met de uitvoerder (examinator) over de werkzaamheden m.b.t.: <ul style="list-style-type: none"> • de aard van de te hijsen lasten; gevaarlijke stoffen en de daarbij behorende risico's; • de ligging van ondergrondse kabels en leidingen.
1.5	De kandidaat kan de terreinomstandigheden mede vaststellen: <ul style="list-style-type: none"> • de ligging van bovengrondse kabels, leidingen en lijnen.; • de plaats en afmetingen van obstakels; • de aanwezigheid van mensen en verkeer op het werkkerrein.
1.6	De kandidaat kan de afmetingen en vorm van de last bepalen en de massa en zwaartepunt inschatten
1.7	De kandidaat kan assisteren bij het monteren en demonteren van de volgende hulp- en uitrustingsstukken aan de hijskraan: <ul style="list-style-type: none"> • kraanblok • stempelplaten en stempelschotten (kraanschotten) • hoofd- en hulpgiekdelen • penverbindingen • contragewicht
1.8	De kandidaat kan de machinist assisteren om de hijskraan veilig en volgens de bedrijfsvoorschriften op te stellen, rekening houdend met omgevingsfactoren.
1.9	De kandidaat kan de inspectiedatum van hijsgereedschappen controleren.
1.10	De kandidaat kan, op basis van de gebruiksaanwijzing, de nodige visuele controles als gebruiker uitvoeren.
1.11	De kandidaat kan op basis van de vorm, het gewicht en het materiaal van de te hijsen last het juiste hijsgereedschap kiezen.
1.12	De kandidaat kan de gegevens behorende bij de hijsgereedschappen op de juiste wijze interpreteren.
1.13	De kandidaat kan de verantwoordelijk leidinggevende assisteren om de juiste wijze van uitvoering van het werk helpen vaststellen.
1.14	De kandidaat kan, eventueel aan de hand van een afbeelding, herkennen en formuleren wat de functie is van hijsgereedschappen en uitleggen hoe deze gebruikt moeten worden.
2. De kandidaat kan lasten aanslaan (met een hijskraan)	
2.1	De kandidaat kan, gegeven diverse goederen/lasten, het juiste hijsgereedschap selecteren en met behulp daarvan de last op diverse wijzen aanslaan: <ul style="list-style-type: none"> • kettingwerk (waar onder meersprongen en sluitingen) • betonkubel • staalkabelstrop en grommer • hijsband(eindloos en plat) • uithouder en evenaar • hijs- en balkklem • (hand)takels • loopkat • vloerplatenklem • hijsleutel • leng • c-haak • palletthaak
2.2	De kandidaat kan op basis van de vorm, massa en het materiaal van de te hijsen last de benodigde hijsgereedschappen correct gebruiken.
2.3	De kandidaat kan de in overleg afgesproken hand- en armseinen geven en aan ontvangen hand- en armseinen het juiste gevolg geven bij: <ul style="list-style-type: none"> • een last hijsen. • een last zwenken.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

	<ul style="list-style-type: none"> • een last vieren. • een last op- en aftoppen. • een last op een (on)overzichtelijke plaats plaatsen.
2.4	De kandidaat de volgende administratie bijhouden zodanig dat: <ul style="list-style-type: none"> • alle gewerkte uren genoteerd zijn; • de uitgevoerde werkzaamheden genoteerd zijn; • in geval van een voorgevallen schade of incident een korte feitelijke rapportage maken.
2.5	De kandidaat toezien op het naleven van de volgende veiligheidsvoorschriften: <ul style="list-style-type: none"> • zwenk niet met de last over personen of objecten waarin zich personen bevinden; • laat nooit iemand meereizen op de last of aan de haak, m.u.v. werkbak; • een slinger in de last vermijden; • een last niet onnodig over obstakels hijsen; • geen onbevoegden binnen de draaicirkel van een werkende hijskraan; • niet meer dan één last tegelijkertijd hijsen; • bij windgevoelige last een stuurlijn gebruiken.
2.6	De kandidaat na afloop van de werkzaamheden het werkkerrein volgens de volgende voorschriften achterlaten: <ul style="list-style-type: none"> • gebruikte hijsgereedschap veilig opbergen; • gebruikte afzetmaterialen opruimen.
2.7	De kandidaat kan PBM gebruiken.
3. De kandidaat kan communiceren met de machinist	
3.1	De kandidaat kan aanwijzingen geven aan de machinist : <ul style="list-style-type: none"> • een last in/op een doel plaatsen; • een last tussen obstakels door manoeuvreren; • een last verticaal brengen vanuit horizontale stand en aansluitend verplaatsen en omgekeerd; • een last zijwaarts kantelen en aansluitend verplaatsen; • een last door middel van een hijsmiddel onder een opgegeven hoek brengen.
3.2	De kandidaat kan communiceren met behulp van portofoons en/of andere communicatiemiddelen.
4. De kandidaat kan veilig werken	
4.1	De kandidaat kan werk uitvoeren conform de geldende veiligheidsvoorschriften.

9.5 Cesuur

Algemeen

Het theorie-examen wordt binnen 90 minuten uitgevoerd.

Het examen wordt schriftelijk of digitaal afgenomen en bestaat uit 50 meerkeuzevragen op basis van de toetstermen zoals omschreven in 9.3. De kandidaat is geslaagd indien hij 42 vragen of meer goed heeft.

Het praktijk examen moet binnen 120 minuten worden uitgevoerd.

Het examen bestaat uit 9 activiteiten. Per activiteit dient een aantal aspecten te worden beoordeeld, per verrichting dient te worden aangegeven of deze als voldoende of onvoldoende aangemerkt kan worden. De kandidaat is geslaagd als activiteit 9 (veiligheid) en tenminste 4 andere activiteiten als voldoende zijn beoordeeld en er geen KO is opgelegd. Het TCVT beoordelingsprotocol VT-412E is hierbij leidend.

De examinerator moet altijd een proces verbaal invullen, ook als er geen bijzonderheden te vermelden zijn. TCVT neemt geen verzoeken tot verstrekking van het certificaat van vakbekwaamheid in ontvangst zonder een bijgaand proces-verbaal. Op het proces-verbaal staat ook de tijdsduur van het afgenomen examen. Indien het examen 30 minuten of eerder gereed is dan de aangegeven tijd, dient de reden hiervan expliciet in het proces verbaal te worden opgenomen.

Cesuur

Het resultaat wordt in een geslaagd/niet-geslaagd tot uiting gebracht.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

Certificatiebeslissing

De kandidaat wordt gecertificeerd indien hij voldoet aan zowel de slagingsnorm van het theorie-examen als aan de slagingsnorm van de praktijktoets.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

10. CERTIFICAAT

Minimaal dienen de volgende gegevens op het certificaat vermeld te zijn:

- Naam van de gecertificeerde persoon incl. geboorte datum;
- Eenduidig documentnummer en TCVT merk;
- Referentie naar de normen waaraan getoetst wordt;
- Scope van het certificaat, inclusief de geldigheidscondities;
- De ingangsdatum van het certificaat en de datum waarop het certificaat ophoudt geldig te zijn.

Teksten:

Op het certificaat moet vermeld worden, dat TCVT verklaard dat de betreffende persoon voldoet aan de eisen uit het certificatieschema.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022

11. WENKEN VOOR DE GEBRUIKER

- a. Tegen dit certificaat van vakbekwaamheid kan **bezwaar** worden gemaakt. Daartoe moet binnen zes weken na de datum van verzending van dit certificaat een bezwaarschrift worden ingediend bij TCVT. In het bezwaarschrift moet worden aangegeven waarom dit certificaat niet juist gevonden wordt. Verzocht wordt bij het bezwaarschrift een kopie van dit certificaat en van eventuele andere op de zaak betrekking hebbende stukken te voegen. Beroep op de uitspraak op het bezwaarschrift is mogelijk bij het CCvD TCVT.
- b. De **geldigheidsduur** van het certificaat is vijf (5) jaar. De geldigheid van het certificaat kan worden gecontroleerd bij TCVT en via het TCVT-register voor persoonscertificaten (www.tcv.nl).
- c. Om als certificaathouder voor **hercertificatie** in aanmerking te komen, moet worden aangetoond dat in die vijf (5) jaar (zie b.) door de certificaathouder aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

1. Scholing:

- twee (2) scholingsdagen (4 dagdelen) zijn gevolgd bij een door TCVT erkend scholingsinstituut, en
- één scholingsdag (2 dagdelen) wordt gevolgd in de eerste 36 maanden van de periode van vijf jaar, en
- in de scholingsdagen zijn alle eindtermen en actuele ontwikkelingen m.b.t. dit schema opgenomen.
- de scholing wordt aangetekend in het TCPR-boekje.

Indien de houder niet kan aantonen voldoende scholing te hebben ondergaan in de laatste vijf jaar, dan kan hij d.m.v. een theorietoets conform het dit certificatieschema aantonen nog steeds voldoende vakbekwaam te zijn.

2. Praktijkervaring:

- in de periode van vijf (5) jaar dat het certificaat geldig is, moet de certificaathouder tenminste twee jaar hebben gewerkt in de functie die op het certificaat is vermeld, en
- van deze twee jaar moet tenminste een half jaar vallen in de laatste drie jaar van de periode van vijf jaar, en
- de praktijkervaring kan worden aangetoond door aantekening van de praktijkervaring van de certificaathouder in het TCPR-boekje of in het TCVT Praktijkregister. Deze praktijkervaring moet minimaal elke drie maanden door de werkgever worden getoetst op waarheid en worden geparafeerd.

Indien de houder niet kan aantonen over voldoende praktijkervaring te beschikken in de laatste vijf jaar, dan kan hij d.m.v. een praktijktoets conform dit certificatieschema aantonen nog steeds voldoende vakbekwaam te zijn.

- d. Het certificatieschema Persoonscertificaat Hijsbegeleider W4-08 is beschikbaar op www.tcv.nl.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-08	15-001(5)	22-090(5)	12-10-2022	23-11-2022	07-12-2022